

Datum: 2024-12-04

Tid: kl. 09:00-17:00

Plats: Sammanträdesrum Mälaren, Regionhuset, Västerås

Ledamöter

Lina Eriksson (L), ordförande
Stephanie Bruksgård (M), Förste vice ordförande
Anna Nygren (M)
Malin Gabrielsson (KD)
Ingvar Jonsson (SD)
Gisela Carstinge (SD)
Ulrika Spårebo (S), Andre vice ordförande
Kenneth Östberg (S)
Per Strengbom (S)
Fehmi Paulus (S)
Heidi-Maria Wallinder (V)

Ersättare

Mikael Andersson Elfgren (M)
Elisabeth Wäneskog (KD)
Andreas Akterhag (L)
Peter Lilja (SD)
Malin Carnbring (S)
Ann-Christine Björkman (S)
Barbro Larsson (C)

Övriga

Lars Almroth, hälso- och sjukvårdsdirektör
Annette Daneryd, utvecklingschef Förvaltningsledning Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Jonas Ekström, områdeschef Nära vård
Jonas Cederberg, områdeschef Medicinsk diagnostik
Alexander Ahlberg, områdeschef Akutsjukvård
Maria Cifuentes Vargas, personalföreträdare
Tina Javidi, personalföreträdare
Emelie Fröjd, personalföreträdare
Hanna Amberntsson, personalföreträdare, ers för Maria Cifuentes Vargas
Christina Ersson, nämndsekreterare
Maria Martinsson, verksamhetschef Vårduppdrag Västmanland
Markus Körberg, hr-chef
Roger Ärleskog, ekonomichef
Magnus Stålberg, politisk sekreterare
Florencia Aroca López, politisk sekreterare
John Fhager, politisk sekreterare
Niklas Frykman, politisk sekreterare
Anton Svendsen, politisk sekreterare
Robin Pettersson Wäsche, politisk sekreterare
Cecilia Strand Ronsten, politisk sekreterare
Leena Kumpula, politisk sekreterare

1 Fastställande av föredragningslista**Förslag till beslut**

Den preliminära föredragningslistan fastställs.

2 Föregående protokoll**Ärendet i korthet**

Anmäls att hälso- och sjukvårdsnämndens protokoll från sammanträdet 2024-11-13 justerats i föreskriven ordning.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämndens protokoll från sammanträdet 2024-11-13 läggs till handlingarna.

3 Justering**Förslag till beslut**

Gisela Carstinge (SD) utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

4 Nästa sammanträde**Förslag till beslut**

Nästa sammanträde ska äga rum tisdagen den 21 januari 2025 kl 09.00.

5 Samverkan med fackliga organisationer**Ärendet i korthet**

Ärendena i föredragningslistan har behandlats enligt samverkansavtal.

Förslag till beslut

Informationen noteras.

6 Redovisning av delegeringsbeslut**Förslag till beslut**

Informationen noteras.

Delegeringsbeslut

- HSF240003-23 Ledighetsansökan
- RV240028-16 Personuppgiftsbiträdesavtal (PUB-avtal) 2024 - Philips AB
- RV240028-17 Personuppgiftsbiträdesavtal (PUB-avtal) 2024 - Sectra Sverig AB
- HSF240002-15 Ledighetsansökan och beslut
- HSF240003-34 Ledighetsansökan
- HSF240003-35 Ledighetsansökan
- HSF240002-32 Ledighetsansökan och beslut
- HSF240003-36 Ledighetsansökan
- HSF240003-37 Ledighetsansökan

- HSF240003-38 Ledighetsansökan
- HSF240003-39 Ledighetsansökan
- HSF240388-8 Patientärende IVO:s dnr 3.4.1-42965/2023 - sammanslaget dokument

7 Anmälningar för kännedom

Förslag till beslut

Informationen noteras.

Anmälningar

- RV241030-1 Signerat missiv gällande granskning av standardiserade vårdförlopp (SVF)
- RV241030-2 Revisionsrapport granskning av standardiserade vårdförlopp (SVF)
- HSF240553-1 Utredning Mobil lågtröskelverksamhet
- HSF240554-1 Uppdrag Öka tillgängligheten till läkemedelsassisterad rehabilitering (LARO)

8 Muntlig information

Ärendet i korthet

- Uppdrag: Realtidsdokumentation (Taligenkänning) (RF23-2)
- Planering julstängning och sommarplanering
- Förvaltningsplan 2025
- Uppdrag: Utveckla samarbetet med länets kommuner avseende stöd i skolan (RF24-3)
- Projekt Ökad tillgänglighet och resurser till operation
- Information om ny åldersgräns subventionerad tandvård
- Uppdrag: Ta fram förslag på intäktsökningar för regionen och arbeta för att öka regionens intäkter (RF23-30) - Återrapport
- Uppdrag: Utredda mobil lågtröskelverksamhet och Öka tillgängligheten till läkemedelsassisterad rehabilitering (LARO) i regionen, genom att erbjuda läkemedelsutdelning även i Fagersta, Köping och Sala. (RF24-2)

Förslag till beslut

Informationen noteras.

Ärenden till hälso- och sjukvårdsnämnden

9 Återrapport av uppdrag RF23-30 Ta fram förslag på intäktsökningar för regionen och arbeta för att öka regionens intäkter (HSF240559)

Sammanfattning

Vid hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde 2024-09-25 § 116 fick hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att på nämnden i december redovisa det pågående arbetet med uppdraget att se över förvaltningens intäkter.

Återrapporten redovisas under punkten muntlig information.

Förslag till beslut

Informationen noteras.

10 Internkontrollplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2025-2027 (HSF240517)**Sammanfattning**

I reglementet för internkontroll anges att regionstyrelsen och nämnder årligen ska upprätta en särskild plan för granskning och uppföljning av internkontroll. Kontrollplanen ska inarbetas i förvaltningsplanen och rapporteras till nämnderna och regionstyrelsen i samband med delårsrapport 2. En samlad granskningsrapport rapporteras till regionstyrelsen efter delårsrapport 2. Fastställande av internkontrollplan sker i samband med nämndens beslut om förvaltningsplan.

Förslag till beslut

1. Redovisat förslag till internkontrollplan för 2025 godkänns.

11 Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2025-2027 (HSF240517)**Sammanfattning**

Regionen förverkligar den politiska vilja som uttrycks av regionfullmäktige med hjälp av mål- och uppdragsstyrning. Styrsignalerna dokumenteras och förmedlas i dokumentkedjan regionplan, förvaltningsplan och verksamhetsplan. Redovisad förvaltningsplan utgår från Regionplan 2025–2027. I förvaltningsplanen beskrivs vilka åtgärder som ska genomföras för att förverkliga mål och uppdrag givna av regionfullmäktige och hälso- och sjukvårdsnämnd, i syfte att uppnå hög kvalitet, god arbetsmiljö och kompetensförsörjning och hållbar ekonomi.

I planen fastställs förvaltningens ekonomiska förutsättningar med uppgift om ramar, ersättning, investeringar och budget. Planen ligger till grund för nämndens löpande uppföljning av mål, uppdrag och genomförande. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har i uppdrag att långsiktigt nå en hållbar kostnadsutveckling som leder till balans mellan verksamhet och finansiering.

Förvaltningsplanen för 2025 visar ett underskott på –750 miljoner kronor. Möjligheten att hantera detta underskott utan att påverka kvalitet, produktion och tillgänglighet är begränsad. Trots sänkta pensionskostnader och reducering av antalet årsarbetare kvarstår ett behov av underskott även för 2025.

Den angivna obalansen redovisas som en reducering av personalkostnader inom Förvaltningsledningen, vilket möjliggör en mer realistisk budgetering för övriga driftområden. Detta ger chefer incitament att arbeta med utveckling och effektivisering för att nå en budget i balans.

För att uppnå en långsiktigt ekonomiskt hållbar hälso- och sjukvård krävs strukturella förändringar och nya arbetssätt. Ett första steg är taget genom att i förvaltningsplanen reducera antalet årsarbetare jämfört med budget 2023.

Beslutet om en konkretiserad målbild för 2029 har resulterat i en tydlig färdplan och målsättning. Ekonomiska effekter av kommande åtgärder redovisas i budgetförändringar kommande år.

Några specifika åtgärder inom målbilden för hälso- och sjukvården 2029 inkluderar:

- Förändringar i jourmottagningens öppettider och uppdrag.
- Omvandling till NäraKut i Köping och koncentrerat specialiserat akutflöde till Västerås.
- Omfördelning av röntgenpersonal för att genomföra fler CT i Köping.
- Lägre lokalkostnader för laboratorie- och röntgenverksamhet genom samlokalisering i Fagersta.

Förvaltningens fortsatta plan är kopplad till beslutet gällande ekonomisk åtgärdsplan kostnadsreduceringar 2025-2029. Kommande år beräknas vårdplatsantalet kunna reduceras till förmån av satsningar inom primärvården. Även målet om att verksamheten skall bli oberoende av externt inhyrd personal beskrivs som max 1 % av personalkostnaderna 2026 samt 0,5 % 2027.

Trots full effekt av ovanstående insatser är bedömningen att hälso- och sjukvårdsförvaltningen inte kommer att vara i ekonomisk balans 2029, under förutsättning att de ekonomiska förutsättningarna utfaller enligt prognosen. Dock är planerbarhet och prognos osäker så långt fram i tiden.

Förvaltningsplanen sträcker sig till 2027, för att nå balans skulle uppdrag från fullmäktige krävas eftersom det skulle innebära stora struktur-, kvalitets- och utbudsförändringar och eftersom det skulle påverka flera nämnder och regionen som helhet. Åtgärder i den omfattningen ligger utanför nämndens mandat.

Förvaltningsplanen är en rullande treårsplan där det andra och det tredje året utgör ingång i kommande årsplaner. Hälso- och sjukvårdsnämnden äger rätt att revidera förvaltningsplanen.

Förslag till beslut

1. Förvaltningsplan för Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2025–2027 godkänns.
2. Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande får i uppdrag att teckna förvaltningsplan med förvaltningsdirektör.
3. Hälso- och sjukvårdsnämnden konstaterar att budgeten för 2025 inte kommer att nå balans under året, men att den håller sig inom det i regionplan och budget konstaterade underskottet på 800 miljoner kronor. Förvaltningsplan och budget 2025 följer också den åtgärdsplan som nämnden beslutade om 2024-09-25 §114.
4. Förvaltningsplan 2025–2027 översänds till regionfullmäktige.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2025-2027
- Förvaltningsplan HSF 2025-2027 Ver 1
- Bilaga 1 till Förvaltningsplan HSF 2025-2027 Regional tillgänglighetsplan
- Bilaga 2 till Förvaltningsplan 2025-2027 Milstolpar

12 Ökad tillgänglighet och resurser till operation (HSF240519)**Sammanfattning**

Operationskliniken i Västerås har kapacitetsproblem och långa väntelistor, vilket leder till behov av att köpa mycket vård för att uppfylla vårdgarantin. Genom att använda statsbidrag för tillgänglighet till att öka kapaciteten på operation skapas möjlighet till förbättrad tillgänglighet och ekonomisk effekthemtagning genom minskad köpt vård. Efter ett år beräknas effekthemtagningen finansiera utökningen, utan behov av statsbidrag.

Förslag till beslut

1. Förvaltningsdirektören får i uppdrag att i linje med projektdirektivet öka kapaciteten på operationskliniken i Västerås, i syfte att öka tillgängligheten och minska den köpta vården. Satsningen redovisas som separat projekt 2025.
2. Finansiering av tröskelkostnader sker 2025 genom statsbidrag, ökad vårdkapacitet 16 miljoner kronor samt lägre kostnad för köpt vård ca 5 miljoner kronor. Kommande år finansieras utökningen genom medel inom befintlig budgetram samt hemtagning av köpt vård, vilket balanserar kostnadsökningen enligt beräkning.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Ökad tillgänglighet och resurser till operation
- Projektdirektiv Ökad tillgänglighet och resurser till operation 20241126

13 Tillämpning av övergångsregler vid sänkt åldersgräns för avgiftsfri tandvård (HSF240548)**Sammanfattning**

I regeringens proposition 2023/24:158 Ändrad åldersgräns för avgiftsfri tandvård föreslås att åldersgränsen för den avgiftsfria barn och ungdomstandvården ska sänkas från 23 till 19 år. Lagändringarna ska träda i kraft 1 januari 2025, förutsatt att riksdagen fattar beslut i enlighet med regeringens förslag.

Samtidigt som åldern sänks för avgiftsfri tandvård införs övergångsregler för att det ska vara möjligt för patienter att under särskilda förutsättningar slutföra vissa behandlingsåtgärder avgiftsfritt efter årsskiftet 2024 även om patienten fyllt 19 år. Övergångsreglerna är framför allt aktuella för behandlingsåtgärder som tar längre tid. Det handlar främst om åtgärder inom tandregelringsvården och specialisttandvården, men kan också gälla sådant som lagningar och rotfyllningar. Förutsättningen är att tandbehandling har beslutats vara avgiftsfri enligt regionens regelverk för avgiftsfri tandvård gällande före 1 januari 2025 och att den är slutförd senast den 31 december det år patienten fyller 23 år.

SKR:s tandvårdsnätverk, med stöd av jurister på SKR, har tagit fram en vägledning gällande de övergångsregler som framgår av den aktuella propositionen med syfte att hitta en gemensam tolkning av vad dessa innebär för regionerna. Varje region behöver därefter fatta sina egna beslut om tolkningen. Region Västmanland har med stöd av denna vägledning tagit fram lokala anvisningar för tillämpningen av övergångsregler.

Förslag till beslut

Region Västmanland ska tillämpa de övergångsregler som anges i regeringens proposition 2023/24:158 i enlighet med anvisningarna i bilaga "*Övergångsregler sänkt ålder avgiftsfri tandvård till barn och unga 1 januari 2025*" under förutsättning att beslut tas av riksdagen om att sänka åldern för avgiftsfri tandvård från 23 till 19 år från och med 1 januari 2025.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Tillämpning av övergångsregler vid sänkt åldersgräns för avgiftsfri tandvård
- Övergångsregler sänkt ålder avgiftsfri tandvård till barn och unga 1 januari 2025
- Bilaga 1 Godkända åtgärder förhandsbedömning barn och unga som omfattas av övergångsreglerna i Region Västmanland

14   **Övriga frågor**